

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 30. septembrī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2021/0306(NLE)**

**12272/21
ADD 1**

**JAI 1023
ASIM 73**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 30. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 597 final Annex
Temats:	PIELIKUMS dokumentam Priekšlikums Padomes lēmumam par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos programmas Izpildu komitejas 72. sesijā saistībā ar secinājuma pieņemšanu par starptautisko aizsardzību un ilgtspējīgiem risinājumiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijas kontekstā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 597 *final Annex*.

Pielikumā: COM(2021) 597 *final Annex*

Briselē, 30.9.2021.
COM(2021) 597 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

Priekšlikums Padomes lēmumam

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos programmas Izpildu komitejas 72. sesijā saistībā ar secinājuma pieņemšanu par starptautisko aizsardzību un ilgtspējīgiem risinājumiem sabiedrības veselības ārkārtas situācijas kontekstā

PIELIKUMS

IZPILDU KOMITEJAS SECINĀJUMS PAR STARPTAUTISKO AIZSARDZĪBU UN ILGTSPĒJĪGIEM RISINĀJUMIEM SABIEDRĪBAS VESELĪBAS ĀRKĀRTAS SITUĀCIJAS KONTEKSTĀ

Izpildu komiteja,

PP1. *Atzīstot*, ka Covid-19 pandēmija apdraud cilvēku veselību, drošību un labklājību ar nepieredzētām un daudzšķautņainām sekām, tostarp humanitāro ietekmi uz bēgļiem, patvēruma meklētājiem, bēgļiem repatriantiem, bezvalstniekiem un — daudzās situācijās — iekšzemē pārvietotām personām (turpmāk “*UNHCR* uzmanības lokā esošas personas”), t. sk. palielinātu aizsardzības risku.

PP2. *Atzīstot* arī to, ka visvairāk skarti ir nabadzīgie un visneaizsargātākie cilvēki un ka pandēmijas sekas ietekmēs attīstības ieguvumus, kavējot progresu ilgtspējīgas attīstības mērķu, tostarp 3.8. mērķa¹ sasniegšanā.

PP2.*bis*. *Atzīstot arī* to, ka lielāko daļu pasaules bēgļu un citu pārvietoto personu uzņem valstis ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kuras ir Covid-19 pandēmijas vissmagāk skarto valstu skaitā ar smagām sekām sabiedrības veselības jomā, kā arī sociālekonomiskām sekām.

PP3. *Atzīstot* arī Covid-19 īpašo ietekmi un tā daudzšķautņainās sekas *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām, kā arī daudzām uzņēmējkopienām, t. sk. attiecībā uz veselību, palielinātiem seksuālās un ar dzimumu saistītas vardarbības un diskriminācijas riskiem, uz ekonomikām un humānās palīdzības piekļuvi, kā arī piekļuvi izglītībai.

PP4. *Atkārtoti apstiprinot* ikviena cilvēka tiesības bez jebkādas atšķirības izmantot visaugstāko sasniedzamo fiziskās un garīgās veselības standartu.

PP4.*bis*. *Atzīstot* arī, ka drošu un iedarbīgu vakcīnu, zāļu, veselības aprūpes tehnoloģiju un terapiju pieejamība un laicīga piekļuve tām ir svarīga šo tiesību attīstībai, paturot prātā, ka plaša imunizācija pret Covid-19 ir pasaules mēroga sabiedriskais labums veselībai, kura mērķis ir novērst, ierobežot un apturēt pārnesi, lai izbeigtu pandēmiju.

PP5. *Atzīstot*, ka starptautiska mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācijai, piemēram, Covid-19 pandēmijai, ir vajadzīga globāla reakcija, kuras pamatā ir vienotība, solidaritāte un pastiprināta daudzpusēja sadarbība.

PP6. *Atkārtoti apstiprinot* savu apņemšanos ievērot starptautisko solidaritāti un atbildības un sloga dalīšanu, iesaistot visus starptautiskās sabiedrības locekļus, un atgādinot, cik svarīga ir starptautiskā sadarbība, jo īpaši, lai atbalstītu kopienas un valstis, kas uzņem lielu skaitu bēgļu, lai nodrošinātu aizsardzību un palīdzību un rastu risinājumus, jo īpaši sabiedrības veselības ārkārtas situācijas kontekstā.

PP7. *Atzīstot*, ka valstīm ir tiesības veikt pasākumus sabiedrības veselības aizsardzībai, vienlaikus atgādinot, ka šādi pasākumi ir jāīsteno atbilstīgi valstu saistībām saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām bēgļu tiesībām, cilvēktiesībām un attiecīgā gadījumā starptautiskajām humanitārajām tiesībām.

PP8. *Atgādinot*, ka valstīm ir suverēnas pilnvaras reglamentēt ārvalstnieku ieceļošanu, pilnībā ievērojot neizraidīšanas principu un ievērojot piemērojamās starptautiskās tiesības, tostarp starptautiskās bēgļu tiesības.

¹ Skatīt arī ANO Ģenerālās asamblejas Rezolūciju A/RES/70/1.

PP9. *Atgādinot* par Globālo paktu par bēgļiem, tostarp sloga un atbildības dalīšanas principu.

PP10. *Atgādinot* attiecīgos Izpildu komitejas secinājumus, tostarp Nr. 64 (XLI)(1990) par sievietēm bēgļiem un starptautisko aizsardzību; Nr. 84 (XLVIII)(1997) par bērniem bēgļiem un pusaudžiem bēgļiem; Nr. 105 (LVII)(2006) par sievietēm un meitenēm riska grupā; Nr. 106 (LVII)(2006) par bezvalstniecības identificēšanu, novēršanu un samazināšanu un bezvalstnieku aizsardzību; Nr. 107 (LVIII)(2007) par bērniem riska grupā; Nr. 110 (LXI)(2010) par bēgļiem ar invaliditāti un citām personām ar invaliditāti, ko aizsargā un kam palīdz *UNHCR*; Nr. 109 (LX)(2009) par ieilgušām bēgļu situācijām; Nr. 111 (LXIV)(2013) par civilstāvokļa reģistrāciju un Nr. 112 (LXVII) (2016) par starptautisko sadarbību no aizsardzības un risinājumu perspektīvas.

Iekļaujoša politika un piekļuve veselības aprūpei un citiem pakalpojumiem

OP1. Atzinīgi vērtē valstu veiktos pasākumus, lai atvieglotu piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un iekļaušanu tajos, un pasākumus, kuru mērķis ir ierobežot un novērst inficēšanos, kā arī nodrošināt vakcināciju nediskriminējošā veidā *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām, ievērojot ikviena cilvēka tiesības uz visaugstāko sasniedzamo fiziskās un garīgās veselības standartu.

OP2. Mudina valstis strādāt pie tā, lai veselības aprūpes pakalpojumos vēl vairāk iekļautu *UNHCR* uzmanības lokā esošas personas, un aicina turpināt sniegt atbalstu valstīm, lai tās varētu veidot un paplašināt veselības aprūpes sistēmu spējas ar mērķi apmierināt *UNHCR* uzmanības lokā esošo personu, kā arī kopienu, kuras tās uzņem, vajadzības.

OP3. Mudina valstis nodrošināt, ka bezvalstniecība vai ar to saistītais dokumentu trūkums neliedz bezvalstniekiem piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem un infrastruktūrai.

OP4. Atzinīgi vērtē un aicina veikt papildu efektīvus pasākumus, lai novērstu infekciju izplatīšanos un pārvaldītu veselības apdraudējumus *UNHCR* uzmanības lokā esošo personu, t. sk. personu, kuras dzīvo nometnēs, kolektīvajās patversmēs un citās apmetnēs, starpā, un vajadzības gadījumā nodrošināt izmitināšanu, profilaktiskus pasākumus un ārstēšanu, kā arī droša ūdens un sanitārijas pieejamību, t. sk. higiēniskos apstākļos, kas atbilst attiecīgiem standartiem.

OP5. Mudina veikt pasākumus, lai apzinātu un risinātu konkrētas veselības vajadzības un novērstu šķēršļus sabiedrības veselības ārkārtas situāciju kontekstā, kā arī veicinātu bērnu, sieviešu, pusaugu meiteņu, vecāka gadagājuma cilvēku, personu ar invaliditāti un personu ar ilgstošām veselības problēmām prioritātes un spējas.

OP5.bis. Mudina *UNHCR* un tā partnerus uzturēt pienācīgas spējas atbalstīt reaģēšanu veselības jomā, t. sk. izmantojot valstu dienestus, lai sniegtu labumu *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām un uzņēmējkopienām sagatavotības, plānošanas un reaģēšanas uz ārkārtas situācijām sabiedrības veselības jomā laikā.

OP6. Mudina valstis un *UNHCR*, reaģējot uz pandēmiju, risināt garīgās veselības un psihosociālās labklājības jautājumus, veicinot garīgās veselības un psihosociālā ārkārtas atbalsta pieejamību *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām [tostarp seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību pārcietušām personām], kā arī uzņēmējkopienām, un mudina vēl vairāk stiprināt šādus pasākumus, t. sk. izmantojot starptautisku atbalstu.

OP6.bis. Mudina *UNHCR* un tā partnerus turpināt nodrošināt, ka Covid-19 pandēmijas laikā, kā arī citās sabiedrības veselības ārkārtas situācijās gūtā pieredze un mācības sniedz informāciju un stiprina plānošanu, sagatavotību un reaģēšanu uz šādām ārkārtas situācijām, t. sk. attiecībā uz garīgo veselību un psihosociālo atbalstu.

Starptautiskā sadarbība un sloga un atbildības dalīšana

OP7. Novērtē uzņēmējvalstu pastāvīgo viesmīlību, bēgļus iekļaujošu reakciju sabiedrības veselības jomā un līdzekļu devēju dāsnumu, reaģējot uz *UNHCR* uzmanības lokā esošo personu aizsardzības vajadzībām Covid-19 pandēmijas laikā; uzsver starptautiskās sadarbības centrālo nozīmi bēgļu aizsardzības un ilgstošu risinājumu sistēmai un atkārtoti pauž savu apņemšanos nodrošināt starptautisko solidaritāti un taisnīgu sloga un atbildības sadali.

OP7.bis. Aicina valstis un citus partnerus steidzami atbalstīt finansējumu, drošas un iedarbīgas diagnostikas, terapijas un vakcīnu taisnīgu sadali un turpināt pētīt inovatīvus finansēšanas mehānismus, kuru mērķis ir nodrošināt cenas ziņā pieejamu, savlaicīgu, vienlīdzīgu un universālu piekļuvi Covid-19 vakcīnām un to taisnīgu sadali visiem, ieskaitot *UNHCR* uzmanības lokā esošas personas un uzņēmējkopienas.

ES IR JĀNORAIDA: [OP7.terAlt: Stingri mudina visas valstis atturēties no jebkādu vienaspusēju piespiedu pasākumu veikšanas, kas varētu negatīvi ietekmēt uzņēmējvalstu spēju aizsargāt bēgļus un samazinātu humanitāro telpu, jo īpaši pašreizējās pandēmijas laikā, kad savlaicīga un vienlīdzīga piekļuve iedarbīgai un cenas ziņā pieejamai Covid-19 vakcīnai ir sevišķi svarīga, lai aizsargātu bēgļus un uzņēmējkopienas pret vīrusa izplatīšanos.]

Ieceļošanas un pārvietošanās ierobežojumi un piekļuve patvērumam 4

OP8. Atzinīgi vērtē valstu veiktās darbības, lai nodrošinātu, ka pasākumi, kas veikti ieceļošanas ierobežošanai pie robežām saistībā ar sabiedrības veselības ārkārtas situācijām, ir pagaidu, nediskriminējoši, nepieciešami, samērīgi un saprātīgi konkrētajos apstākļos un tiek piemēroti tādā veidā, kas aizsargā sabiedrības veselību, vienlaikus ievērojot tiesības meklēt un saņemt patvērumu un neizraidīšanas principu, un nodrošinot atbilstību piemērojamām saistībām saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp starptautiskajām bēgļu tiesībām;

OP9. Atzinīgi vērtē valstu un *UNHCR* veiktos adaptīvos pasākumus, lai nodrošinātu nepārtrauktu piekļuvi patvēruma un bezvalstniecības noteikšanas procedūrām un to darbību, dokumentu reģistrēšanu un izdošanu un citus attiecīgus procesus uzmanības lokā esošām personām, tostarp tehnoloģiju izmantošanu attālinātai iztaujāšanai un dzimšanas reģistrācijas, valstspiederības un uzturēšanās dokumentu derīguma termiņu pagarināšanu, un mudina citas valstis, *UNHCR* un partnerus vajadzības gadījumā turpināt atbalstīt valstis šajā jomā.

OP10. Atzīmē, cik svarīgi ir nodrošināt, lai jebkādi pārvietošanās ierobežojumi attiecībā uz uzmanības lokā esošām personām sabiedrības veselības aizsardzības nolūkā būtu nediskriminējoši, paredzēti tiesību aktos, nepieciešami, saprātīgi konkrētajos apstākļos un citādi saskaņīgi ar starptautiskajām tiesībām, un atzinīgi vērtē to, ka tiek izmantotas alternatīvas aizturēšanai, kas nodrošina sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu ievērošanu.

OP11. Uzsver nepieciešamību pilnībā ievērot cilvēktiesības un uzsver, ka, reaģējot uz pandēmiju, nav vietas nekāda veida diskriminācijai, rasismam un ksenofobijai.

Sabiedrības veselības ārkārtas situāciju plašākas ietekmes novēršana

Pārnumurēts par OP12. Pauž bažas par Covid-19 daudzšķautņainajām sekām uz *UNHCR* uzmanības lokā esošajām personām, kā arī viņu uzņēmējkopienām, t.sk. par lielāku nabadzību un būtiskiem izglītības traucējumiem, lielāku pārtikas nodrošinājuma trūkumu, ierobežotām iztikas iespējām un pieaugošu seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību.

Pārnumurēts par OP13. Aicina dalībvalstis sadarbībā ar *UNHCR* un ar citu ieinteresēto personu atbalstu nodrošināt, ka *UNHCR* uzmanības lokā esošo personu un viņu uzņēmējkopienai humānās palīdzības vajadzības, ieskaitot tīru ūdeni, pārtiku un uzturu, pajumti, izglītību, iztikas līdzekļus, enerģiju, veselību, [arī seksuālās un reproduktīvās veselības] [aprūpes pakalpojumus] [ieskaitot vakcīnas], un citas aizsardzības vajadzības, tiek

risinātas kā humānās palīdzības komponenti sabiedrības veselības ārkārtas situācijās, tai skaitā nodrošinot savlaicīgus un pienācīgus resursus, vienlaikus gādājot par to, ka to sadarbības centieni pilnībā atbilst humanitārajiem principiem.

Pārnumurēts par OP14. Atzinīgi vērtē un aicina valstis, *UNHCR* un citas ieinteresētās personas veicināt dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm visos reaģēšanas uz sabiedrības veselības ārkārtas situācijām posmos, un šajā sakarībā mudina dalībvalstis sadarbībā ar *UNHCR* un ar citu ieinteresēto personu atbalstu nodrošināt *UNHCR* uzmanības lokā esošajām personām uzticamu un drošu piekļuvi [seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī] veselības aprūpes pamatpakalpojumiem un psihosociālajam atbalstam jau pašā ārkārtas situācijas sākumā, vienlaikus atzīstot, ka attiecīgie pakalpojumi ir svarīgi, lai efektīvi apmierinātu sievietes, pusaugu meiteņu un mazuļu vajadzības un pasargātu viņus no profilaktiski novēršamas mirstības un morbiditātes, kas vērojama ārkārtas humanitārajās situācijās.

Pārnumurēts par OP15. Mudina visus dalībniekus divkāršot centienus atbalstīt valstis, lai mazinātu un risinātu sabiedrības veselības ārkārtas situāciju ietekmi uz *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām, arī bērniem, citstarp samazinātu piekļuvi izglītībai, palielinātu nabadzību, bērnu laulības, agrīnas un piespiedu laulības un cilvēku tirdzniecību, citu veidu vardarbību, ekspluatāciju un ļaunprātīgu izmantošanu, ieskaitot bērnu darbu, bērnu vervēšanu, ģimenes šķiršanu, un strādāt pie tā, lai nodrošinātu viņiem pamatu labākai nākotnei.

Ilgspējīgi risinājumi

OP16. Pauž bažas par to, ka Covid-19 pandēmija ir būtiski ietekmējusi centienus rast ilgtspējīgus risinājumus, uzsverot to nozīmi, jo šādu risinājumu nodrošināšana ir viens no galvenajiem starptautiskās aizsardzības mērķiem; un aicinot vairāk iesaistīties, t. sk. valstis, *UNHCR* un citus partnerus, sabiedrības veselības ārkārtas situāciju kontekstā, lai:

a. veicinātu labvēlīgus apstākļus izcelsmes valstīs, t. sk. centienus novērst pamatcēloņus, un īstenotu bēgļu brīvprātīgu repatriāciju drošā un cieņpilnā veidā, kā arī repatriantu ilgtspējīgu reintegrāciju, t. sk. atbilstošus sabiedrības veselības pasākumus;

b. atbalstītu pārmitināšanu, ieskaitot lielāku pārmitināšanas vietu skaitu pašreizējās pārmitināšanas valstīs un jaunas vietas papildu valstīs, izmantotu vai paplašinātu elastīgas apstrādes metodes un atvieglotu savlaicīgu izceļošanu, vienlaikus ņemot vērā sabiedrības veselību;

c. atvieglotu piekļuvi papildu kanāliem, t. sk. ģimenes atkalapvienošanai, darba tirgum un studiju iespējām, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un atbalstītu ilgtspējīgus risinājumus, un

d) attiecīgā gadījumā veicinātu patstāvību un nodrošinātu integrācijas iespējas *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām.

OP16.bis. Pauž bažas arī par to, ka Covid-19 pandēmija ir būtiski ietekmējusi centienus rast ilgtspējīgus risinājumus valsts iekšienē pārvietotām personām, un aicina sniegt turpmāku atbalstu valstu iestādēm, lai radītu labvēlīgus apstākļus ilgstošiem risinājumiem iekšzemē pārvietotām personām, tostarp viņu brīvprātīgai, drošai un cieņpilnai atgriešanai, vietējai integrācijai vai pārmitināšanai citā valsts daļā.

Saziņa ar uzmanības lokā esošām personām un viņu ieguldījums

OP22. Norāda uz ieguvumiem, ko sniedz divvirzienu saziņa ar *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām, un iespējām informēt šīs personas un apspriesties ar tām par jautājumiem, kas viņas skar, tostarp nolūkā uzlabot veselības aizsardzības pasākumu ietekmi.

OP23. Atzinīgi vērtē un mudina veikt pasākumus, kas ļauj *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām piedāvāt prasmes un pozitīvu ieguldījumu, t. sk. kā medicīnas, mācīšanas un citu pakalpojumu sniedzējiem, kuru atbalsts var palīdzēt novērst sabiedrības veselības ārkārtas situācijas un stiprināt viņu uzņēmējkopienas labklājību, un aicina *UNHCR* iekļaut viņu viedokli un speciālās zināšanas tā aizsardzības reakcijas veidošanā.

OP23.*bisAlt.* Norāda, ka arvien plašāka digitālo rīku izmantošana ir ļāvusi turpināt pakalpojumu sniegšanu un ir palielinājusi piekļuvi *UNHCR* uzmanības lokā esošām personām, mudina *UNHCR* sadarbībā ar attiecīgajām valstīm un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām turpināt pētīt papildu veidus, kā izmantot piemērotus digitālos rīkus, kā arī īstenot inovatīvas pieejas datu vākšanai, pārvaldībai un apmaiņai saskaņā ar valstu tiesību aktiem un piemērojamiem starptautiskajiem privātuma un datu aizsardzības standartiem un principiem; un

OP23.*ter.* Norāda uz maldinošas informācijas risku sabiedrības veselības ārkārtas situācijā un to, cik svarīgi ir vērsties pret maldinošu informāciju, izmantojot uz faktiem balstītu saziņu, kas uzmanības lokā esošajām personām ir viegli saprotama un piekļūstama, un atzīst centrālo nozīmi, kāda ir uzmanības lokā esošām personām šādas informācijas tālāk nodošanā.